

AJUNTAMENT DE MAÓ - MAIÒN

**VIII CONVOCATÒRIA DEL RECONeixEMENT
CIUTAT AMIGA DE LA INFÀNCIA
UNICEF - COMITÈ ESPANYOL**

**PLA MUNICIPAL D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA
2018-2022**

AJUNTAMENT DE MAÓ

Ajuntament de Maó

Àrea de Benestar Social, Família i Educació

Regidora: Laia Obrador Pons

Tècnica de referència: Vanesa Sintes Juanico

Contacte: 971356700 (ext. 584)

vsintes@ajmao.org

Í N D E X

1. Carta de presentació
2. Introducció
 - 2.1 Principis rectors del Pla
 - 2.2 Fonamentació legal
3. Objectius
4. Metodologia
5. Àmbits d'intervenció
 - 5.1 La ciutat com a espai social de convivència
 - 5.2 Participació
 - 5.3 Família
 - 5.4 Educació
 - 5.5 Oci i temps lliure
6. Recursos humans
7. Coordinació i articulació
8. Seguiment i avaluació
9. Temporalització i cronograma general
10. Pressupost
11. Bibliografia

I. PRESENTACIÓ

La ciutat de Maó, per tradició, sempre ha tingut les portes obertes a la seva gent i a totes les persones que ens visiten. Té, en aquest sentit, un tarannà caracteritzat per la seva gran riquesa social, veïnal, cultural, artística ...

Aquesta idiosincràsia maonesa –i menorquina, per extensió- representa, des del punt de vista social, una de les millors medicines per treballar pel benestar de les persones. I també, conseqüentment, pel benestar dels nostres infants, fillets/etes i adolescents. I, sens dubte, constitueix la millor medicina per compensar les desigualtats i dificultats que, en un moment donat, pugui patir la ciutadania.

En aquest sentit, el **II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022** suposa el clar compromís institucional de seguir realitzant polítiques integrals en pro dels drets de la infància i l'adolescència, i per contribuir al seu necessari desenvolupament i benestar.

Estem davant un Pla que pretén ser un instrument de promoció dels valors d'una ciutat que aposta clarament pels drets de la infància i adolescència, i que els afavoreix i garanteix; però que també posa les bases per facilitar que el personal tècnic municipal disposi d'unes adequades línies de treball per garantir-ne el millor desenvolupament i una atenció específica.

D'altra banda, com no pot ser d'altra manera, el Pla promou la participació ciutadana activa d'infants, fillets/etes i adolescents, perquè esdevinguin subjectes de dret i per assegurar-los la llibertat de poder expressar els seus punts de vista sobre qüestions que els afecten, de manera que les seves opinions siguin sempre tingudes en compte.

Paral·lelament, el Pla ens fa tenir més consciència sobre les possibilitats educatives i d'oci existents al nostre municipi i ens permet compensar, acompanyar i/o proposar nous espais per a tothom, independentment de la situació social i personal de cadascú.

A més, pensam que aquesta iniciativa també ens pot permetre construir itineraris vitals de qualitat per al conjunt de gent jove, a través de l'ampliació del temps educatiu no formal de l'adolescència, que permeti fomentar la seva participació en activitats culturals i socials... Perquè s'ha demostrat que tot aquest temps representa una inversió, a mitja i llarg termini, en la formació integral de la persona.

En definitiva, el **II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022** representa el repte d'acceptar el nostre deure cívic de treballar de manera conjunta - Ajuntament, entitats, teixit social- per aconseguir que Maó esdevingui un espai de plena convivència per als nostres infants, fillets/etes i adolescents. I, sobretot, que en puguin gaudir de manera saludable, amb valors d'equitat i amb tots els seus drets plenament garantits.

Conxa Juanola Pons
Alcaldessa

Maig de 2018

II. INTRODUCCIÓ

En el marc de Ciutat Amiga de la Infància, l'Ajuntament de Maó elabora el **II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022**, que suposa el compromís de seguir realitzant polítiques integrals en pro dels drets de la infància, per contribuir al seu desenvolupament i benestar.

El Pla pretén ser un instrument per promoure els valors d'una ciutat que aposta, afavoreix i garanteix els drets de la infància i l'adolescència, i facilitar al personal tècnic municipal les línies de treball per garantir un millor desenvolupament i atenció a la infància.

2.1 Principis rectors del Pla

- Dret fonamental de l'infant a la vida i al desenvolupament (art. 6)

Tracta de maximitzar la supervivència i el desenvolupament de la infància, dotant-la de les condicions més òptimes. L'entorn de la persona menor ha de procurar-li l'accés a l'alimentació, l'aigua potable i el sanejament, la salut, l'habitatge, l'educació, la cultura, les relacions familiars, les relacions entre iguals, l'afecte, el joc i l'oci actius.

- No discriminació (art. 2)

Els drets han de ser aplicats a tot el grup d'infància i adolescència, sense discriminació de raça, color, sexe, idioma, religió, l'opinió política o d'altra índole, l'origen nacional, ètnic o social, o qualsevol altra condició, per promoure, així, la igualtat de gènere i el principi d'equitat.

- Interès superior de l'infant (art. 3)

És l'interès prioritari, en totes les accions que concerneixen la infància. Tots els departaments i nivells del govern necessiten ser sensibilitzats sobre l'impacte de les polítiques existents —i de les noves— sobre la infància. Hem d'assegurar que la infància i l'adolescència disposen de la protecció i l'atenció necessàries per al seu benestar, tenint en compte els drets i deures dels seus progenitors, tutors/ores o altres persones.

- Participació. Escoltar els infants, fillets/etes i adolescents, i respectar els seus punts de vista. (art. 12)

Es promou la seva participació activa com a ciutadans/anes i subjectes de dret, assegurant-los la llibertat per expressar els seus punts de vista sobre qüestions que els afecten i assegurant que les seves opinions siguin tingudes en compte.

La infància i l'adolescència tenen dret a ser escoltats i a rebre la informació adequada a la seva edat, per poder expressar opinions fundades amb coneixement de causa. Cal fomentar estils parentals i educatius que propiciïn el diàleg i la participació infantil des de les primeres etapes de la vida.

2.2 Fonamentació legal

Normativa internacional

Convenció dels Drets de la infància de Nacions Unides, del 20 de novembre del 1989, ratificat per Espanya el 30 de novembre del 1990 i vigent des del 5 de gener del 1991; els seus principis fonamentals són l'interès superior del nen i la nena, la no-discriminació, la supervivència, el desenvolupament i la participació infantil.

Carta Europea dels Drets de l'Infant. Resolució A-0172/92 (Diari Oficial de les Comunitats Europees de 8 de juliol del 1992).

Un món apropiat per als nens i nenes. Pla d'acció aprovat en la sessió especial de les Nacions Unides sobre la infància, realitzada el maig del 2002. Defineix quatre esferes d'acció prioritàries (vida sana, educació de qualitat, protecció i lluita contra VIH SIDA) i, per primera vegada, participen en la seva elaboració 400 nens i nenes, com a delegats i delegades.

Normativa estatal

Constitució Espanyola (1978); dedica l'article 39 a la protecció de la família i la infància.

Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor (BOE núm. 15, de 17 de gener de 1996); unifica les diverses modificacions legals realitzades anteriorment en matèria d'infància i adolescència.

I Pla estratègic nacional d'infància i adolescència 2006-2009 (I Penia)

II Pla estratègic nacional d'infància i adolescència 2013-2016 (II Penia)

Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local.

Llei 26/2015, de 28 de juliol, de protecció a la infància i a l'adolescència.

Normativa autonòmica

Article 10.33 de la *Llei orgànica 9/1994, de 24 de març, de reforma de l'Estatut d'Autonomia*.

Article 16 de *l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears*.

Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.

Reial decret 2170/1993, de 10 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de protecció de menors.

Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears.

Normativa local

Llei de bases de règim local (1985).

Ordenances, reglaments i plans municipals.

III. OBJECTIUS GENERALS

- Garantir el compliment dels drets que estableix la Convenció dels Drets de la Infància.
- Donar continuïtat a les accions iniciades a partir del **I Pla municipal d'infància i adolescència 2014-2016**, al voltant del desenvolupament, benestar i participació de la infància i adolescència, i desenvolupar noves accions.

IV. ELABORACIÓ DEL PLA. Metodologia

L'elaboració del **II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022** ha constatat de dues fases.

La primera fase va consistir en l'elaboració d'un informe diagnòstic sobre la situació del municipi de Maó. Es va utilitzar una metodologia participativa i oberta, que va comptar amb la participació de diferents professionals d'àmbits com l'educatiu, el sanitari, el de protecció i atenció al menor, i el d'oci i temps lliure. Així com amb la participació dels infants, fillets/etes i adolescents integrants del Consell Municipal d'Infància i Joventut, així com grups organitzats de fillets/etes i adolescents de fora de l'àmbit educatiu formal.

A partir d'aquest informe de situació, vam detectar necessitats que ens han permès elaborar el Pla a partir de diferents àmbits d'intervenció: ciutat, participació, família, educació i oci i temps lliure.

La segona fase ha consistit en l'elaboració d'aquest II Pla, a partir de la conformació d'una comissió interna, formada per representants de les diferents Àrees municipals, que s'han encarregat de definir les accions de la iniciativa. Hi han participat les Àrees municipals de Mobilitat, Cultura i Festes, Microciutat, Parcs i Jardins, Medi Ambient, Esport, Noves Tecnologies, Joventut, Benestar Social, Família i Educació.

Cada àmbit d'intervenció es presenta sota la mateixa estructura: un primer marc de com és la realitat al municipi, relacionat amb aquest àmbit d'intervenció; els objectius generals i específics que ens vam marcar després d'haver fet el diagnòstic; les accions que es van presentar al I Pla municipal d'infància i adolescència 2014-2016, que es continuen duent a terme; i, finalment, les Accions noves que ens hem marcat en aquest II Pla que ens permetin aconseguir els objectius proposats.

Cada acció va acompanyada amb les Àrees municipals que en són responsables, els seus indicadors i les fonts de verificació, que permetran una avaluació més àgil una vegada finalitzat el Pla.

V. ÀMBITS D'INTERVENCIÓ

1. La ciutat com a espai social de convivència

En les últimes dècades, les ciutats tenen tendència a perdre una de les seves característiques originàries: la de ser punts de trobada i d'intercanvi entre persones. Han renunciat a espais públics que, com a lloc de trobada i d'intercanvi, eren imprescindibles.

Que els infants i fillets/etes puguin sortir sols de casa, que puguin recórrer els carrers amb autonomia i viure experiències pròpies, que els infants i fillets/etes tornin “a ser de tothom”, com quan el veïnat tenia sempre un ull atent al barri i hi havia una mena de responsabilitat (o solidaritat) social, que, a més, es transmetia als mateixos menors.

Algunes de les mesures a prendre són: repensar la ciutat per fer-la adequada a la infància, privilegiant la seva mobilitat i afavorint recorreguts de vianants; pensar en els edificis públics; estudiar la manera de millorar els parcs infantils, dissenyats d'esquena a la diversió i a l'experiència de l'infant i del fillet/a; i que les seves opinions siguin tingudes en compte a l'hora de dur a terme el planejament urbanístic de la ciutat.

Amb el reconeixement CAI, el municipi de Maó ha augmentat les actuacions per incrementar l'accessibilitat al conjunt del terme municipal, tot aplicant estratègies encaminades a un model més sostenible: creació d'entorns de vianants, on la prioritat siguin les persones; promoure l'ús de transports alternatius; establir itineraris segurs per al infants i fillets/etes, i els projectes de millora que s'han fet en els parcs infantils i espais d'oci.

Però som conscients de la necessitat de seguir treballant per garantir un entorn segur, des d'una perspectiva de gènere, saludable i adequat per a la infància i adolescència, així com de tenir una ciutat que promogui els valors educatius i que permeti el desenvolupament i creixement de les persones que l'habiten.

Objectius generals

- Afavorir la construcció de la ciutat com a espai social de convivència i espai educatiu.
- Afavorir un entorn segur i saludable, que garanteixi el desenvolupament integral de la infància.

Objectius específics

- Generar espais d'oci comunitari, intergeneracional, educatiu i saludable.
- Facilitar l'autonomia de la infància i adolescència en una ciutat segura i sostenible.
- Impulsar models de mobilitat alternatius als vehicles de motor.
- Fer consciència de la importància de l'atenció ambiental i afavorir un entorn saludable i sostenible.
- Promoure i reforçar iniciatives comunitàries i veïnals, amb la participació de líders de la comunitat, per enfortir la convivència veïnal el desenvolupament i benestar de la infància i adolescència.

LA CIUTAT COM A ESPAI SOCIAL DE CONVIVÈNCIA

Accions de continuïtat - Accions plantejades en el I Pla municipal d'infància i adolescència 2014-2016 i que tindran continuïtat en aquest II Pla.

Accions	Regidoria responsable
<ul style="list-style-type: none">• Mantenir la Xarxa de Centre Cívics• Dinamitzar les places, parcs i jardins• Celebració del Dia Internacional dels Drets dels Infants• Manteniment de la pista de skaters	<ul style="list-style-type: none">• Microciutat, Parcs i Jardins• Benestar Social, Família i Educació - Cultura i Festes• Benestar Social, Família i Educació• Microciutat, Parcs i Jardins

LA CIUTAT COM A ESPAI SOCIAL DE CONVIVÈNCIA				
Accions noves del II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022				
Objectius generals:				
<ul style="list-style-type: none"> • Afavorir la construcció de la ciutat com a espai social de convivència i espai educatiu • Afavorir un entorn segur i saludable, que garanteixi el desenvolupament integral de la infància 				
Objectius específics	Accions noves	Àrees municipals	Indicadors	Fonts de verificació
Generar espais d'oci comunitari, intergeneracional, educatiu i saludable	<ul style="list-style-type: none"> • Patis oberts • Barri actiu • Adaptació dels espais de lleure i esport per a infants, fillets/etes i adolescents amb mobilitat reduïda • Activitats al Casal com a espai comunitari i de trobada intergeneracional • Activitats d'intercanvi 	<ul style="list-style-type: none"> -Benestar Social, Família i Educació -Joventut -Esports -Urbanisme -Microciutat, Parcs i Jardins 	<ul style="list-style-type: none"> • Centres educatius adherits al projecte Patis oberts • Infants, fillets/etes i adolescents participants en les diferents accions i activitats programades • Associacions del teixit social implicades • Activitats proposades per la població i realitzades • Nombre de parcs 	<ul style="list-style-type: none"> -Material de difusió -Projectes i memòries -Memòries fotogràfiques

	intergeneracional a la Residència Geriàtrica Municipal		adaptats	
Facilitar l'autonomia de la infància i adolescència en una ciutat segura i sostenible	<ul style="list-style-type: none"> • Rutes escolars segures • Anàlisi de les necessitats lumíniques per a l'accés i la seguretat a la ciutat, des d'una perspectiva de gènere 	<ul style="list-style-type: none"> -Urbanisme i Mobilitat -Benestar Social, Família i Educació -Microciutat, Parcs i Jardins 	<ul style="list-style-type: none"> • Centres educatius i APIMAS implicades • Població directa i indirecta participant i beneficiada • Necessitats lumíniques detectades i accions executades per resoldre-les. 	<ul style="list-style-type: none"> -Material de difusió -Projecte i memòria -Memòries fotogràfiques
Impulsar models de mobilitat alternatius als vehicles de motor	<ul style="list-style-type: none"> • Dotar la ciutat amb mobiliari per a bicicletes 	<ul style="list-style-type: none"> Urbanisme i Mobilitat Microciutat, Parcs i Jardins 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'instal·lacions de mobiliari per a bicicletes instal·lades • Zones del municipi on s'ubica el mobiliari 	<ul style="list-style-type: none"> -Material de difusió -Memòries fotogràfiques
Conscienciar sobre la importància de l'atenció ambiental i afavorir un entorn saludable i sostenible	<ul style="list-style-type: none"> • Ombra als parcs • Semàfors solars • Campanyes de conscienciació ambiental • Fonts d'osmosi als centres educatius • Fonts d'aigua potable als parcs públics 	<ul style="list-style-type: none"> Medi Ambient Microciutat, Parcs i Jardins 	<ul style="list-style-type: none"> • Accions realitzades en el projecte "Ombra als parcs" • Nombre de semàfors solars instal·lats al municipi • Campanyes de conscienciació ambiental realitzades • Entitats i associacions 	<ul style="list-style-type: none"> -Material de difusió -Projecte i memòria -Memòries fotogràfiques

			<p>veïnals implicades en les accions</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre de fonts d'osmosi col·locades als centres educatius • Nombre de fonts d'aigua potable distribuïdes per la ciutat 	
<p>Promoure i reforçar iniciatives comunitàries i veïnals, amb la participació de líders comunitaris, per enfortir la convivència veïnal en el desenvolupament i benestar de la infància i adolescència</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cultura als barris • Patis oberts • Barri actiu 	<p>-Cultura i Festes -Benestar Social, Família i Educació -Joventut -Esports -Microciutat, Parcs i Jardins</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Barris que participen en la programació de Cultura als barris • Entitats veïnals <p>Implicades</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activitats realitzades 	<p>-Material de difusió -Projecte i memòria fotogràfiques</p>

2. Participació

La participació infantil és un dret i constitueix un dels quatre principis fonamentals de la Convenció.

Perquè la participació sigui real, s'ha de donar suport a la construcció d'una opinió informada per part dels infants, fillets/etes i adolescents, i promoure els espais d'intercanvi d'opinió, expressió de les idees i coneixement dels canals per participar-hi. La confiança i la competència per participar-hi s'adquireixen gradualment, amb la pràctica.

No es pot esperar que, sobtadament, els fillets/etes, en complir la majoria d'edat, es converteixin en persones adultes responsables i participatives sense abans disposar de cap experiència prèvia vers les habilitats i responsabilitats que aquest fet comporta. La participació és, per tant, un dret i una responsabilitat, ja que implica compartir les decisions que afecten la vida pròpia i la vida de la comunitat on viuen.

Fomentar i promoure la participació del grup social d'infància i adolescència del municipi és una de les accions que es desenvolupen des del reconeixement de Ciutat Amiga de la Infància, per mitjà de la creació d'espais i òrgans que permetin el reconeixement d'aquest dret i la seva posada en pràctica. El Consell Municipal d'Infància i Joventut, principal òrgan de participació infantil i juvenil, va adquirint any rere any més gran atracció entre els infants i fillets/etes, i, en conseqüència, assoleix majors nivells de participació.

Altres espais que promouen la participació de la infància i l'adolescència, de manera no organitzada, ho aconsegueixen mitjançant la posada en marxa d'iniciatives que aquests mateixos grups demanen.

Objectiu general

- Facilitar i promoure espais de participació infantil i juvenil que permetin desenvolupar adequadament les seves capacitats i aportar a la construcció de la ciutat, des d'estructures organitzades i estructures no organitzades.

Objectius específics

- Facilitar l'accés a la informació dels recursos i iniciatives comunitàries adreçades a tota la població, especialment a la infància i l'adolescència.
- Crear nous canals de participació infantil i juvenil adaptats a la realitat social.

PARTICIPACIÓ	
Accions de continuïtat - Accions plantejades en el I Pla municipal d'infància i adolescència 2014-2016 , i que tindran continuïtat en aquest II Pla.	
Accions	Regidoria responsable
<ul style="list-style-type: none"> • Grup d'Infància del Consell Municipal d'Infància i Joventut • Visites a les instal·lacions municipals i recepcions amb l'alcaldeessa i la resta de la corporació municipal • Plens infantils • Participació en el Parlament Balear Infantil • Suport a entitats i associacions juvenils. • Projectes de voluntariat d'atenció a la infància i l'adolescència. • Manteniment de la xarxa Wi-Fi en espais juvenils i espais oberts del municipi • Organització de la celebració del Dia Internacional dels Drets dels Infants 	<ul style="list-style-type: none"> • Benestar Social, Família i Educació • Benestar Social, Família i Educació - Alcaldia • Benestar Social, Família i Educació - Alcaldia • Benestar Social, Família i Educació • Benestar Social, família i Educació - Joventut • Benestar Social, família i Educació • Noves Tecnologies • Consell Municipal d'Infància i Joventut

PARTICIPACIÓ				
Accions noves del II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022				
Objectiu general:				
<ul style="list-style-type: none"> Facilitar i promoure espais de participació infantil i juvenil que permetin desenvolupar adequadament les seves capacitats i aportar a la construcció de la ciutat, des d'estructures organitzades i estructures no organitzades. 				
Objectius específics	Accions noves	Àrees municipals	Indicadors	Fonts de verificació
Facilitar l'accés a la informació dels recursos i iniciatives comunitàries adreçades a tota la població, especialment a la infància i l'adolescència	<ul style="list-style-type: none"> Fer visible, a la pàgina web de l'Ajuntament de Maó, les accions del programa CAI Punt d'Informació Juvenil als centres educatius de secundària Difusió de les accions a les xarxes socials municipals (Facebook, Instagram...) 	<ul style="list-style-type: none"> -Noves Tecnologies -Joventut 	<ul style="list-style-type: none"> Demandes i propostes rebudes des del punt d'atenció juvenil 	<ul style="list-style-type: none"> -Pàgina web -Xarxes socials
Crear nous canals de participació infantil i juvenil adaptats a la realitat social	<ul style="list-style-type: none"> Crear espais virtuals de participació per a la infància i adolescència. Atendre i donar suport a demandes de grups juvenils 	<ul style="list-style-type: none"> -Noves Tecnologies -Joventut -Benestar Social, Família i Educació -Participació ciutadana 	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de infants, Fillets/etes i adolescents que accedeixen als espais virtuals de participació Consultes, 	<ul style="list-style-type: none"> -Pàgina web -Projectes o iniciatives creades -Memòries narratives -Memòria fotogràfica

	<p>informals</p> <ul style="list-style-type: none">• Tallers de participació infantil i juvenil en els centres educatius• Destinar una partida pressupostària dels Pressupostos Participatius per a la infància i adolescència• Participació en celebracions culturals com el Dia del Llibre i Maó + Flors• Art urbà infantil i juvenil• Corre-Mô• Promoció de l'esport des d'una perspectiva de gènere	<p>-Cultura i Festes -Esports</p>	<p>demandes i / o propostes plantejades</p> <ul style="list-style-type: none">• Demandes sorgides i acompanyades en un procés d'acompanyament a la participació• Nombre de tallers de participació facilitats als centres de primària i secundària• Nombre d'infants, fillets/etes i adolescents participants en els tallers• Demandes i resultats dels tallers• Total de la partida destinada a Pressupostos Participatius infantils i juvenils• Propostes presentades• Propostes més votades i executades• Activitats organitzades pels infants,	
--	--	---------------------------------------	---	--

			<p>fillets/etes i adolescents en les celebracions culturals del Dia del Llibre i Maó + Flors</p> <ul style="list-style-type: none">• Població infantil i juvenil participant en les activitats• Iniciatives d' art urbà sorgides i desenvolupades per grups d'infants, fillets/etes, adolescents i joves• Infants, fillets/etes i adolescents participants en el Corre-Mô	
--	--	--	---	--

3. Família

Les famílies juguen un paper molt important en la societat: són el primer agent de socialització i aprenentatge per als infants i fillets/etes.

La funció educativa de les famílies resulta, des de sempre, un repte; i més en la societat actual. Les famílies passen per diferents moments, durant el seu cicle vital, i algunes, de vegades, es troben amb situacions difícils, que els dificulten abordar els seus rols educatius i els porten a cercar suport en altres agents educatius i socials o, en casos pitjors, a delegar les seves funcions en altres institucions.

El suport institucional i el treball coordinat amb altres agents educatius és important perquè les famílies puguin seguir endavant i superar els moments de dificultat; això els permet garantir els drets fonamentals dels infants i fillets/etes.

Un altre aspecte clau a destacar és la necessitat de passar més temps junts, pares, mares, fills i filles. Les situacions laborals de les persones adultes dificulten l'acció de passar més temps en família; els infants i fillets/etes cada vegada passen una part més important del seu temps en activitats de lleure, organitzades per cobrir aquest buit que els referents familiars no poden cobrir; i es fa cada vegada més palpable la falta de més acompanyament i temps de joc, d'esport, de cultura..., en família.

Objectiu general

- Oferir l'atenció i l'acompanyament necessari a les famílies garantint l'accés als recursos bàsics, per afavorir la protecció, atenció i desenvolupament integral de la infància i l'adolescència.

Objectius específics

- Proporcionar espais i activitats a les famílies que els permetin gaudir del seu temps familiar.
- Garantir els recursos bàsics per a cobrir les necessitats d'alimentació, salut i educació dels infants i fillets.

FAMÍLIA	
Accions de continuïtat - Accions plantejades en el I Pla municipal d'infància i adolescència 2014-2016 i que tindran continuïtat en aquest II Pla	
Accions	Regidoria responsable
<ul style="list-style-type: none">• Tallers de família• Acompanyament a les famílies• Atendre nous models de família• Atendre la diversitat cultural de les famílies• Acords i convenis de col·laboració amb entitats i associacions que tenen com a prioritat la infància i l'adolescència• Ajudes econòmiques per a l'accés a activitats municipals d'oci i temps lliure• Atendre les demandes des de la Unitat de Treball Social• Renda mínima d'inserció• Ajudes d'emergència social• Recollida d'aliments per al Banc d'Aliments municipal	<ul style="list-style-type: none">• Àrea Benestar social, Família i Educació: Servei d'Atenció Social Bàsica i Servei d'Atenció a les Famílies

FAMÍLIA				
Accions noves del II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022				
Objectiu general:				
<ul style="list-style-type: none"> Oferir l'atenció i l'acompanyament necessaris a les famílies, tot garantint l'accés als recursos bàsics per afavorir la protecció, atenció i desenvolupament integral de la infantesa i l'adolescència 				
Objectius específics	Accions noves	Àrees municipals	Indicadors	Fonts de verificació
Proporcionar espais i activitats a les famílies que els permetin gaudir el seu temps familiar	<ul style="list-style-type: none"> Roda-Mô Festival de Teatre Infantil Cinema familiar Tallers d'estiu en família, des de les Escoles Municipals Patis oberts 	<ul style="list-style-type: none"> -Esports -Cultura i Festes -Benestar Social, Família i Educació 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de jornades realitzades de Roda Mô • Nivell de participació de les famílies en el Roda-Mô, activitats esportives, cinema familiar, Festival de Teatre Infantil, tallers de les Escoles Municipals i Patis oberts 	<ul style="list-style-type: none"> -Material de difusió -Projectes i memòries -Memòries fotogràfiques
Garantir els recursos bàsics per a cobrir les necessitats d'alimentació, salut i educació dels nens i nenes	<ul style="list-style-type: none"> • Menjadors escolars 0-3 • Ludoteques infantils en períodes de vacances escolars (Setmana Santa i Nadal) • Tarifes reduïdes per a l'accés a activitats esportives o un altre tipus per a famílies en 	<ul style="list-style-type: none"> -Benestar Social, Família i Educació -Joventut -Esports 	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'infants i fillets/etes que assisteixen als menjadors escolars 0-3 • Nombre d'infants i fillets/etes que assisteixen a les 	<ul style="list-style-type: none"> -Llistes de participants -Material de difusió -Projectes i memòries -Memòries fotogràfiques

	instal·lacions municipals		ludoteques en els períodes de vacances escolars de Setmana Santa i Nadal <ul style="list-style-type: none">• Famílies subvencionades amb tarifes reduïdes per a l'accés a activitats municipals	
--	---------------------------	--	---	--

4. Educació

Entenem l'educació com el conjunt d'eines i experiències que ens ajuden a desenvolupar tot el nostre potencial humà, a adaptar-nos a l'entorn en què vivim, a conèixer-nos millor, a ser feliços.

Des d'aquest punt de partida, l'Ajuntament de Maó, vol posar en valor el caràcter lúdic i plaent de l'aprenentatge. Volem ajudar a connectar l'educació formal (i els continguts treballats a l'aula) amb els espais d'educació no formal (i l'entorn físic i social); volem fomentar la convivència i la participació, ajudar a desenvolupar les àrees cognitives, motrius, afectives i relacionals d'infants, fillets/etes, adolescents i joves.

Maó, com a Ciutat Educadora, assumeix la seva responsabilitat en la formació, promoció i desenvolupament de les persones del nostre municipi; i com a Ciutat Amiga de la Infància, cercam de garantir l'íntegre desenvolupament i participació d'infants, fillets/etes, adolescent i joves.

Des de l'àmbit de l'educació, pretenem no només donar suport a la tasca que realitzen els centres educatius formals, sinó també donar suport a tots aquells àmbits que contribueixen a la millora de la qualitat de vida de la infància i de les famílies.

Objectiu general

- Promoure activitats educatives i culturals complementàries a l'educació formal.

Objectius específics

- Complementar la formació formal amb projectes educatius que afavoreixin el desenvolupament integral de les persones al llarg de la vida.
- Sensibilitzar sobre el consum d'una alimentació saludable i basada en productes de proximitat
- Oferir acompanyament socioeducatiu als infants, fillets/etes i famílies que ho necessitin.

EDUCACIÓ	
Accions de continuïtat - Accions plantejades en el I Pla municipal d'infància i adolescència 2014-2016 i que tindran continuïtat en aquest II Pla.	
Accions	Regidoria responsable
<ul style="list-style-type: none"> • Instal·lacions dels centres educatius d'infantil i primària en condicions òptimes • Itinerari escolar protegit per la policia local a l'entrada i sortida dels centres educatius • Programa educatiu Amb Bona Lletra • Programa Ciudad Ciencia • Programa educatiu ALTER • Escoles municipals de música, pintura i ceràmica • Alternatives a mesures sancionadores • Programa de reparacions socioeducatives 	<ul style="list-style-type: none"> • Àrea de Benestar Social, Família i Educació • Mobilitat • Àrea de Benestar Social, Família i Educació • Àrea de Benestar Social, Família i Educació • Àrea de Benestar Social, Família i Educació • Àrea de Benestar Social, família i Educació • Àrea de Benestar Social, família i Educació • Àrea de Benestar Social, família i Educació

EDUCACIÓ				
Accions noves del II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022				
Objectiu general:				
<ul style="list-style-type: none"> Promoure activitats educatives i culturals complementàries a l'educació formal. 				
Objectius específics	Accions noves	Àrees municipals	Indicadors	Fonts de verificació
Complementar la formació formal amb projectes educatius que afavoreixin el desenvolupament integral de les persones al llarg de la vida	<ul style="list-style-type: none"> Projecte educatiu Teatre d'escola Projecte educatiu 4 cordes Programa PISE Xarxa d'activitats extraescolars amb les APIMA Tallers del Casal Jove Tallers seguretat viària Tallers infantils Dia del Llibre Fira de Medi Ambient Campanyes de sensibilització transversals a totes les àrea municipals 	<ul style="list-style-type: none"> -Benestar Social, Família i Educació - Joventut - Cultura i Festes - Mobilitat i Policia tutor - Medi Ambient - Noves Tecnologies - Esports 	<ul style="list-style-type: none"> Centres educatius que desenvolupen els projectes educatius Teatre d'escola i 4 cordes Nombre d'infants, fillets/etes i adolescents que participen en els projectes educatius Àrees municipals que acullen adolescents del programa PISE. APIMES que participen a la xarxa i coordinen activitats conjuntament. Tallers oferts al Casal Jove Nombre d'infants, 	<ul style="list-style-type: none"> -Material de difusió -Projectes i memòries -Memòries fotogràfiques

	<ul style="list-style-type: none">• Matinals escolars al Teatre Principal• Programa Viu la cultura• Visites guiades al Teatre Principal per a la infància i l'adolescència• Festival Teatre Infantil		<p>fillets/etes i adolescents participants als tallers del Casal Jove</p> <ul style="list-style-type: none">• Nombre de tallers de seguretat viària realitzats als centres educatius• Nombre d'infants, fillets/etes i adolescents participants als tallers de seguretat viària• Tallers infantils organitzats en el Dia del Llibre• Tallers infantils organitzats a la Fira de Medi Ambient• Nombre de campanyes de sensibilització realitzades• Temàtiques de les campanyes de sensibilització• Població destinatària de les campanyes• Nombre d'infants, fillets/etes i adolescents que participen a les matinals escolars del Teatre Principal• Accions realitzades en el	
--	---	--	---	--

			<p>marc del programa Viu la cultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'infants, fillets/etes i adolescents que participen en les accions del programa Viu la cultura • Nombre d'infants, fillets/etes i adolescents que realitzen visites al Teatre Principal • Centres d'educació infantil que participen en el Festival de Teatre Infantil. • Nombre de nens i nenes de 0 a 3 anys que participen del festival de teatre infantil. 	
<p>Sensibilitzar sobre el consum d'una alimentació saludable i basada en productes de proximitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporació d'aliments saludables i locals als menjadors escolars 	<p>Benestar Social, Família i Educació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Accions de formació realitzades amb personal dels menjadors escolars • Campanyes de sensibilització realitzades • Nombre d'infants i fillets/etes que milloren els seus hàbits d'alimentació al menjador escolar 	<p>-Projecte i memòries -Material de difusió i sensibilització -Menús -Llistes d'infants i fillets/etes que van a menjadors escolars</p>

			<ul style="list-style-type: none">• Menús elaborats més saludables i amb producte local	
Oferir acompanyament socioeducatiu a infants, fillets/etes i famílies que ho necessitin	<ul style="list-style-type: none">• Acompanyament socioeducatiu	Benestar Social, Família i Educació	<ul style="list-style-type: none">• Nombre d'infants, fillets/etes i adolescents que reben acompanyament socioeducatiu, amb un seguiment i acompanyament des de l'Àrea de Benestar Social, Família i Educació	Plans de feina amb les famílies

5. Oci i temps lliure

El dret a l'esbarjo està explícitament esmentat a l'article 31 de la Convenció sobre els Drets de l'Infant. L'esplai és entès com un temps de creixement personal, creació i recreació, del qual han de gaudir els infants, fillets/etes i adolescents.

Al municipi, hi ha diferents recursos (públics i privats) que garanteixen aquest dret de la infància i l'adolescència, amb una variada oferta d'activitats: artístiques, esportives, culturals...

El ventall va des d'activitats extraescolars, organitzades per les associacions de mares i pares dels centres educatius, o entitats esportives, Casal Jove..., fins als parcs i instal·lacions esportives obertes, que afavoreixen el joc, la convivència i la trobada comunitària entre la població.

Garantir l'accés a l'oci i temps lliure posant en pràctica d'hàbits saludables és un altra dels reptes a treballar. Promoure estils de vida, de comportaments del dia a dia (alimentació, higiene, activitat física, consum...) que facilitin el desenvolupament de persones sanes en totes les seves dimensions (física, mental, espiritual, social) i promoguin la prevenció de riscos i malalties a l'edat adulta.

Objectiu general

- Garantir el dret a l'oci i als temps lliure de la infància i l'adolescència, a través d'activitats i infraestructures municipals.

Objectius específics

- Crear alternatives d'oci saludable, cultural i educatiu al carrer.
- Garantir l'accés a activitats d'oci i temps lliure als infants, fillets/etes i adolescents.
- Reduir el consum d'alcohol de les persones menors d'edat, tot regulant la seva venda, en establiments públics, a aquest sector de població.

OCI I TEMPS LLIURE	
Accions de continuïtat - Accions plantejades en el I Pla municipal d'infància i adolescència 2014-2016 i que tindran continuïtat en aquest II Pla.	
Accions	Regidoria responsable
<ul style="list-style-type: none"> • Organitzar els actes culturals i festius populars i tradicionals • Casal Jove i Infantil, amb ampliació i diversificació d'activitats • Ludoteques temporals en períodes de vacances • Escoles d'estiu municipals • Enfortiment de l'ús de les instal·lacions esportives municipals • Afavorir l'ús de les instal·lacions esportives per part d'entitats i associacions • Subvencions anuals per a entitats sense ànim de lucre • Ampliar l'oferta esportiva no formal • Manteniment de les pistes esportives dels barris • Instal·lació d'elements per a l'entrenament i l'exercici físic a l'aire lliure • Jornades de Medi Ambient 	<ul style="list-style-type: none"> • Cultura i Festes • Joventut • Joventut • Àrea de Benestar Social, Família i Educació, Joventut • Esports • Esports • Esports • Àrea de Benestar Social, Família i Educació- Joventut • Microciutat, Parcs i Jardins • Microciutat, Parcs i Jardins • Medi Ambient

OCI I TEMPS LLIURE				
Accions noves del II Pla municipal d'infància i adolescència 2018-2022				
Objectiu general:				
<ul style="list-style-type: none"> Garantir el dret a l'oci i el temps lliure de la infància i l'adolescència, a través d'activitats i infraestructures municipals. 				
Objectius específics	Accions noves	Àrees municipals	Indicadors	Fonts de verificació
Crear alternatives d'oci saludable, cultural i educatiu al carrer	<ul style="list-style-type: none"> Fira de Medi Ambient Festes culturals i populars Concerts i festivals per a adolescents i joves Crear un skate park infantil Jornada Esport al carrer 	<ul style="list-style-type: none"> -Medi Ambient -Cultura i Festes -Joventut -Esports 	<ul style="list-style-type: none"> Tallers infantils organitzats a la Fira de Medi Ambient Festivitats culturals i populars realitzades Activitats organitzades per a adolescents i joves Entitats, associacions i grups juvenils participants Activitats organitzades a la jornada Esport al carrer Entitats i clubs esportius i col·laboradors 	<ul style="list-style-type: none"> -Material de difusió -Projectes i memòries -Memòries fotogràfiques

<p>Garantir l'accés a les activitats d'oci i temps lliure</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Subvencions i ajudes econòmiques per a la realització d'activitats d'oci i temps lliure • Incorporar monitores i monitors especialitzats a les escoles d'estiu, per donar atenció a infants i fillets/etes amb necessitats especials 	<p>-Benestar Social, Família, Educació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'infants i fillets/etes beneficiats • Entitats col·laboradores • Nombre monitores i monitors especialitzats contractats • Escoles d'estiu on s'incorporen • Infants i fillets/etes que accedeixen a escoles d'estiu amb una atenció especialitzada 	<p>-Registre d'ajudes econòmiques concedides</p>
<p>Reduir el consum d'alcohol de les persones menors d'edat, tot regulant la seva venda, en establiments públics, a aquest sector de població</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ordenança municipal 	<p>- Serveis Jurídics - Policia Local</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Accions executades per donar a conèixer l'ordenança municipal • Accions de sensibilització pel que fa a la venda d'alcohol a menors d'edat 	<p>-Ordenança municipal -Material de sensibilització</p>

VI. RECURSOS HUMANS

Per dur a terme les accions proposades en aquest Pla, comptam amb les persones responsables de cada projecte o acció a les diferents àrees municipals.

Serà necessari formar una Comissió Interna de Seguiment, òrgan amb representació dels diferents departaments municipals, que garanteixi l'execució del Pla i la seva avaluació, així com l'execució de polítiques integrals que, al seu torn, garanteixin l'atenció i desenvolupament de la infància i l'adolescència del municipi de Maó.

Una tècnica de l'Àrea de Benestar Social, Família i Educació serà la referent per a la coordinació del **Pla municipal d'infància i adolescència**. Les seves principals funcions seran:

- Convocar la Comissió Interna de Seguiment
- Elaborar les actes i la documentació que facilitin la feina de la Comissió Interna de Seguiment
- Constituir l'enllaç i ser persona de referència amb UNICEF Balears
- Vetlar pel compliment de les accions proposades i portar-ne el seguiment anual
- Recollir i proposar a la Comissió Interna de Seguiment les accions municipals adients, en cas de detectar noves necessitats emergents o peticions explícites de la població infantil o d'altres agents relacionats amb la infància i l'adolescència
- Recollir dades i informació sobre la situació de la infància i l'adolescència al municipi de Maó
- Centralitzar i generar documentació requerida per fer el seguiment del programa CAI
- Executar les accions que, com a tècnica, li pertocuin

VII. COORDINACIÓ I ARTICULACIÓ

Els espais de coordinació i articulació per a l'execució i seguiment del Pla es concretaran a la Comissió Interna de Seguiment. Des d'aquest òrgan, el personal tècnic representat farà extensives, a la resta del personal de cada àrea municipal, les accions, acords i informació relatius a la infància i l'adolescència del municipi.

La Comissió de Seguiment es reunirà una vegada per trimestre.

VIII. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i l'avaluació del **Pla d'infància i adolescència** ens permetrà valorar convenientment les polítiques i programes aplicats, amb la finalitat de fer-los més efectius i, en conseqüència, millorar-los.

Qui avalua?

Un dels eixos d'avaluació passa per propiciar la implicació de la totalitat de les institucions públiques i les entitats de la societat civil. La Comissió Interna de Seguiment, el Consell Municipal d'Infància i Joventut, i l'equip de govern seran els òrgans encarregats de realitzar l'avaluació del desenvolupament del Pla i de les accions que se'n derivin.

Com s'avalua?

L'avaluació del Pla, feta per mitjà de les tècniques que es determinin per a cada actuació específica, s'abordarà des d'una doble perspectiva d'anàlisi: qualitativa i quantitativa.

Avaluació qualitativa

Avaluarà les diferents accions sobre la base dels indicadors prèviament definits. Serà competència de la Comissió Interna de Seguiment i del Consell Municipal d'Infància i Joventut.

Avaluació quantitativa

Els indicadors quantitius mesuraran l'eficàcia, l'eficiència, el nivell d'assoliment d'objectius, el nivell de coordinació aconseguit i la disminució dels índexs de precarietat i d'atenció psicosocial.

Quan s'avalua?

Els punts fixats per a l'avaluació del Pla són els següents:

- Avaluació intermèdia: als 2 anys d'execució del Pla (2020)
- Avaluació final: quan finalitzi el període del Pla (2022)

Què s'avalua?

Indicadors d'activitat	Què feim?
Indicadors de gestió	Com ho feim?
Indicadors de resultats	Per què ho feim?
Indicadors que mesuren l'organització	Eficàcia, eficiència, efectivitat, cobertura, flexibilitat, qualitat, transparència, bon govern, responsabilitat social

IX. TEMPORALITZACIÓ I CRONOGRAMA D'ACTUACIONS

El present Pla contempla un itinerari d'acció a quatre anys vista (2018-2022). Les accions ja consolidades i de continuïtat de l'anterior Pla ja no es reflecteixen en el cronograma d'accions. Es temporalitzen les noves accions programades en aquest Pla.

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	ACCIONS	2018	2019	2020	2021	2022
Ciutat com a espai social de convivència	Patis oberts	X	X	X	X	X
	Barri actiu		X	X	X	X
	Adaptació dels espais d'oci i esport per a infants, fillets/etes i adolescents amb mobilitat reduïda		X	X	X	X
	Activitats al Casal, com a espai comunitari i de trobada intergeneracional	X	X	X	X	X
	Activitats d'intercanvi intergeneracional a la Residència Geriàtrica municipal	X	X	X	X	X
	Rutes escolares segures		X	X	X	X
	Anàlisi de les necessitats lumíniques per a l'accés i la seguretat a la ciutat, des d'una perspectiva de gènere			X	X	X
	Dotar la ciutat de mobiliari per a les bicis	X	X	X	X	X
	Ombra als parcs	X	X	X	X	X
	Semàfors solars	X	X	X	X	X
	Campanyes de conscienciació ambiental	X	X	X	X	X
	Fonts d'osmosi als centres educatius	X	X	X	X	X
	Fonts d'aigua potable als parcs públics					
	Cultura als barris	X	X	X	X	X

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	ACCIONS	2018	2019	2020	2021	2022
PARTICIPACIÓ	Visibilitzar, a la pàgina web de l'Ajuntament, les accions del programa CAI	X	X	X	X	X
	Punt d'informació juvenil als centres educatius de secundària	X	X	X	X	X
	Difusió a les xarxes socials municipals	X	X	X	X	X
	Espais virtuals de participació per a la infància i l'adolescència	X	X	X	X	X
	Atendre i donar suport a les demandes de grups juvenils informals	X	X	X	X	X
	Tallers de participació infantil i juvenil als centres educatius	X	X	X	X	X
	Pressupostos Participatius		X	X	X	X
	Participació en celebracions culturals com el Dia del Llibre i Maó + Flors	X	X	X	X	X
	Art urbà infantil i juvenil		X	X	X	X
	Corre-Mô	X	X	X	X	X
Promoció de l'esport des d'una perspectiva de gènere	X	X	X	X	X	

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	ACCIONS	2018	2019	2020	2021	2022
FAMÍLIA	Roda-Mô	X	X	X	X	X
	Festival de Teatre Infantil	X	X	X	X	X
	Cinema familiar	X	X	X	X	X
	Tallers d'estiu en família, des de les Escoles Municipals	X	X	X	X	X
	Patis oberts	X	X	X	X	X
	Menjadors escolars 0-3 anys	X	X	X	X	X
	Ludoteques infantils en períodes de vacances escolars (Setmana Santa i Nadal)	X	X	X	X	X
	Tarifes reduïdes, per a famílies, per a l'accés a activitats a les instal·lacions municipals	X	X	X	X	X

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	ACCIONS	2018	2019	2020	2021	2022
EDUCACIÓ	Teatre d'escola	X	X	X	X	X
	4 cordes	X	X	X	X	X
	PISE	X	X	X	X	X
	Xarxa d'activitats extraescolars de les APIMA	X	X	X	X	X
	Tallers Casal Jove	X	X	X	X	X
	Tallers seguretat viària	X	X	X	X	X
	Tallers infantils Dia del Llibre	X	X	X	X	x
	Fira de Medi Ambient	X	X	X	X	X
	Campanyes de sensibilització transversals		X		X	
	Matinals escolars	X	X	X	X	X
	Viu la cultura	X	X	X	X	x
	Visites guiades al Teatre Principal	X	X	X	X	x
	Festival Teatre Infantil	X	X	X	X	x
	Acompanyament socioeducatiu	X	X	X	X	X
Incorporació d'aliments saludables i locals als menjadors escolars	X	X	X	X	X	

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	ACCIONS	2018	2019	2020	2021	2022
OCI I TEMPS LLIURE	Fira de Medi Ambient	X	X	X	X	x
	Festes culturals i populars	X	X	X	X	x
	Concerts i festivals per a adolescents i joves	X	X	X	X	x
	Skate parc infantil				X	X
	Jornada "Esport al carrer"	X	X	X	X	x
	Subvencions i ajudes econòmiques per a la realització d'activitats d'oci i temps lliure	X	X	X	X	x
	Monitores i monitors especialitzats en l'atenció d'infants i fillets/etes amb necessitats especials, a les escoles d'estiu	X	X	X	X	X
	Ordenança municipal que reguli la venda d'alcohol a persones menors d'edat, als establiments públics				X	X

X. PRESSUPOST

El pressupost total és de **3.944.504 €** (tres milions nou-cents quaranta-quatre mil cinc-cents quatre euros).

Aquest import s'extreu de les partides del pressupost anual de les diferents àrees municipals (Joventut, Esports, Educació, Serveis Socials, escoles infantils, Escoles Municipals, Cultura, Festes, Parcs i Jardins, Urbanisme i Medi Ambient).

XI. BIBLIOGRAFIA

Tonucci, Francesco. *La ciutat dels nens*. 1996

UNICEF. *La infància a les Illes Balears. Rumb a l'aplicació de l'Agenda 2030*

UNICEF. *Drets de la infància*

Pla local d'infància i adolescència 2014-2016